

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 04. februar 2022.godine

RTS- Koje simptome kovida trudnice ne treba da ignorišu, savetuje ginekolog Ana Mitrović Jovanović

RTS- Dve godine korone, kraj epidemije ili novo zahuktavanje virusa

BLIC- "SADA SE SVE PRELIVA NA DECU" Doktor Kon se oglasio posle duže vremena pa prokomentarisao slučaj prodavanja LAŽNIH POTVRDA u Domu zdravlja u Kovačici, evo šta je rekao

BLIC- SVE VIŠE PACIJENATA SA SRČANIM PROBLEMIMA NAKON KORONE
Kardiolog Pavlović: Ljudi su se previše opustili i potcenili nove sojeve

N1- U KBC Dragiša Mišović, među decom zaraženom koronom čak 70 odsto su bebe

N1- Karcinom pluća u Srbiji najčešći kod muškaraca, a kod žena karcinom dojke

NOVOSTI- ČETVRTA DOZA SAMO ZA OVU GRUPU PACIJENATA!
Todorović: "Ne idemo na masovnu vakcinaciju!" Selekciju prave lekari

The screenshot shows a news article from RTS (Radio Television Serbia) titled "Koje simptome kovida trudnice ne treba da ignorišu, savetuje ginekolog Ana Mitrović Jovanović". The article discusses the lack of evidence linking pregnant women to COVID-19 transmission. It includes a video interview with Dr. Ana Mitrović Jovanović. The page also features a sidebar with various news snippets and a weather forecast.

Koje simptome kovida trudnice ne treba da ignorišu, savetuje ginekolog Ana Mitrović Jovanović

Ana Mitrović Jovanović, načelnica Dnevne bolnice u klinici "Narodni front" rekla je da u situaciji da je neko u kući ili u okruženju trudnice razvio kliničku sliku zbog koronavirusa ona treba da se izoluje u kući sve dok se ne pojave simptomi. Visoka temperatura, problem sa disanjem, kašalj, gušobolja, nemogućnost da guta ili učestale dijareje su razlozi kada trudnica treba da potraži savet lekara, istakla je doktorka.

RTS nije dobio od "Batuta" podatke o tome koliko je trudnica za vreme ove pandemije bilo zaraženo koronavirusom, a koliko ih je preminulo. Povremeno iz medija saznamo da je neka zaražena trudnica preminula, da je beba preminula, ali tačnih podataka nema.

Svakako je jedna od opasnijih dezinformacija bila ta da trudnice ne bi smelete da primaju vakcincu protiv kovida i da korona izaziva sterilitet. Od pojave omikrona, trudnice su još uplašenije.

Ana Mitrović Jovanović, načelnica Dnevne bolnice u klinici "Narodni front" rekla je gostujući u Beogradskoj hronici da u ovom trenutku na klinici imaju najviše zaraženih trudnica od početka pandemije.

Prema njenim rečima, bili su trenuci kada su imali više porođaja u kovid odeljenju nego na običnom odeljenju. Ginekolog ističe da broj obolelih trudnica prati i broj zaraženih u opštoj populaciji.

"Moramo da pošaljemo trudnicama pozitivnu energiju. Nema razloga za paniku, moraju se nositi maske, poštovati distanca i druge mere. Trudnice treba da pokušaju da izbegnu kontakt sa zaraženima", posavetovala ih je Ana Mitrović Jovanović.

Međutim, ona ipak ističe da su sada lakše kliničke slike kod trudnica nego prošlog proleća kada su se neke trudnoće završavale i sa kobnim posledicama.

Šta kad je neko u okruženju kovid pozitivan

"Najveći broj pitanja dolazi od trudnica koje nemaju simptome ili imaju blage, ali u njihovoј kući ili neposrednom okruženju ima zaraženih. U situaciji da je neko u kući ili u okruženju u poslednjih 48 sati razvio kliničku sliku, trudnica treba da se izoluju u kući sve dok se ne pojave simptomi poput visoke temperature, problema sa disanjem, kašalj, gušobolja, nemogućnost da gutaju ili učestale dijareje. To su razlozi kada treba da potraže savet lekara", istakla je doktorka.

Navela je da je sama trudnica imunokompromitovana osoba i njen odgovor na kovid infekciju ne možemo da predvidimo, i da je zato bolje da se jave lekaru, koji će da proceni koje analize treba da se odrade i koja terapija da se uvede.

Na pitanje da li inficirana trudnica znači da je i beba zaražena, ginekolog Ana Mitrović kaže da infekcija mame ne znači da je i beba zaražena, ali ukoliko se stanje kod majke komplikuje indirektno je i beba ugrožena.

"Trudnice na svoju ruku ne smeju da piju nikakve lekove uključujući i suplemente. Slušamo šta one sebi određuju. Terapija i lekovi koje trudnica uzima moraju biti kontrolisani. Lekove ako je potrebno mora lekar da odredi", naglasila je.

Kada je reč o lekovima protiv korone, kaže da se oni mogu koristiti kod trudnice ukoliko se proceni da je korist veća od štete, što je generalno pravilo u medicini.

Napominje da ona lično jako veruje u zaštitu maskom i navodi da je imala dosta slučajeva kada su joj trudnice koje su tokom dana bile na pregledu uveče javile da su zaražene.

Dodala je da kod nje nema redovno vakcinisanih zaraženih trudnica, ali da zna slučajeve kod njenih kolega koji imaju vakcinisane, zaražene trudnice, ali sa lakšim kliničkim slikama.

Zaključila je da se lekari danas ne plaše kovida, već su samo racionalni i da joj sada lakše pada porođaj u kovid odeljenjima jer tamo postoje jasni protokoli, nego kada se porodi žena pa se naknadno ispostavi da je kovid pozitivna.

The screenshot shows a news article titled "Dve godine korone, kraj epidemije ili novo zahuktavanje virusa" from the "Četvrtkom u 9" program on RTS. The page includes a video player showing a female news anchor, several sidebar articles, and a navigation bar at the top.

Dve godine korone, kraj epidemije ili novo zahuktavanje virusa

I u februaru je epidemijska statistika upozoravajuća, iako mnogi tvrde da je omikron varijanta kao blaža prehlada. Zašto se kovid bolnice pune, zašto je broj preminulih iz dana u dan sve veći? Da li je vreme za ukidanje svih mera ili uvođenje obavezne imunizacije protiv korone? Da li nam februar donosi kraj epidemije ili novo zahuktavanje virusa? Sagovornici emisije "Četvrtkom u 9" RTS-a smatraju da će proleće biti mirnije, ali ne i za nevakcinisane.

Profesor Radmilo Janković, zamenik direktora UKC Niš napominje da su brojevi u Nišu rekordni i da u poslednja dva dana ima više od 1.000 zaraženih.

"To se na svu sreću ne prenosi kao veliki pritisak na hospitalizovane pacijente. Trenutno je oko 120 pacijenata, a broj pacijenata u Kruševcu se bliži broju od 300. I pored velikog broja zaraženih kada je bio vuhanški soj, hospitalizovali smo svakog četvrtog ili petog, sa jako patogenim delta sojem je prijem bio oko osam ili devet procenata, a sada svakog 100. pacijenta", rekao je Janković.

Prema njegovim rečima, postoji klinička procena da imamo još uvek prisutan delta soj, kao i sumnja da su hospitalizovani uglavnom oni koji su zaraženi deltom.

"Omkron daje potpuno drugačiju prirodu bolesti. Optimista sam. Ovo je sigurno jedan početak smirivanja. Ovoliki broj zaraženih će iscrpeti neki biološki maksimum. Mislim da će se krivulja nakon kratkog platoa krajem februara početi da spušta. Mislim da ćemo imati mirno proleće i leto, gotovo sam

siguran. Ostaje da vidimo da li će tokom leta biti neka mutacija koja je napravila poput delte, dar-mar u Evropi", naglasio je Janković.

"Mirnije proleće za vakcinisane"

Virusolog Milanko Šekler sa Instituta za veterinu Kraljevo napominje da će još rasti broj novozaraženih.

"Mali je procenat ljudi koji imaju potrebu za hospitalizaciju. Ali, i jedan procenat na 20.000 je 200. Druga stvar je da raste broj umrlih. To je logično jer dolazi do tzv. taloženja smrti. Priključuju se teški slučajevi, oni duže boluju. To nas verovatno očekuje u dužem periodu", ističe Šekler.

Prema njegovim rečima, proleće će biti mirnije za vakcinisane, a za nevakcinisane "nisam siguran da će da bude mirno".

"Biće to kraj za vakcinisane tri puta. Mislim da mogu da imaju lepe razloge da budu opušteniji", kaže Šekler.

Dr Vladislav Vukomanović, pedijatar-kardiolog sa Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta napominje da je u poslednjih mesec i po dana došlo do porasta broja pregleda i povećanog prijema dece.

"Otkriva se i povećan broj zaraženih po odeljenjima. I onda su oni kandidati za izmeštanje u kovid odeljenje. Za mesec i po dana porastao je broj i pregledane dece i hospitalizovane, ali hospitalizovane zbog osnovnih bolesti. Ima ih između 10 i 15 u kovid odeljenju i troje u intenzivnoj nezi na mehaničkoj ventilaciji. Postoji razlika u odnosu na delta soj, deca ispod pete godine ili čak i ispod godinu dana su najviše pogodjena. U dva slučaja došlo je i do smrtnog ishoda", navodi Vukomanović.

Danas je, dodaje, razmatrana potreba za drugom buster dozom kod starijih od 18 godina.

"Postoje dileme da li se radi o osobama od 60 ili 65 godina. Preporuke će verovatno biti za drugu buster dozu i za decu od 12 do 18 godina", dodaje Vukomanović.

U Srbiji raste smrtnost sa povećanjem broja novozaraženih

Šekler navodi da kod nas smrtnost raste sa povećanjem broja novozaraženih.

"Tamo gde je vakcinisanost ispod 50 odsto, to je naše društvo – Bugarska i Rumunija, a ne Velika Britanija i Holandija", smatra Šekler.

Janković kaže da kad god su bili pikovi, padao je intenzitet vakcinacije. Od početka smo tvrdili da vakcinacija sprečava ozbiljno oboljevanje i smrt, navodi Janković.

"Zaista imamo više od polovine pacijenata koji nisu pravi kovid pacijenti, nego dođu iz potpuno drugog akutnog stanja: operacije slepog creva, preloma... Oni sada čine polovinu svih pacijenata u KC Niš. U EU su postigli cilj. Imali su ogroman procenat vakcinisanih i sagledavaju omikron u drugačijoj varijanti i smanjivaće restrikcije", kaže Janković.

Vukomanović ukazuje da na Institut dolaze roditelji sa dilemama i pitanjima da li da se deca vakcinišu.

"Veoma je važan stav doktora prema tom problemu. Pričali smo da i u domovima zdravlja nije baš potpuna saglasnost kada je reč o preporukama. Kod nas je obuhvat vakcinacije onih do 35 godina veoma mali, a u SAD je obuhvat vakcinacije između 12 i 18 godina 70 ili 80 odsto. Malo se neke barijere kod njih brže ruše", navodi Vukomanović.

"Linija fronta ne postoji"

Vukomanović kaže da postoje razni modaliteti nastave. "Ja jesam da se ona odvija onako kako treba, ali je realnost drugačija. Deca su neprijatelji onima koji nisu vakcinisani. Nije zabeležen neki veliki porast teških kliničkih slika kod dece i osnovni problem je prenošenje infekcije ka odraslima. Postoji nešto povećan pritisak, ali ne toliko značajan da bismo rekli da revazilazi naše kapacitete", navodi Vukomanović.

Janković napominje da je riskantno u školskim kolektivima i da je glavni problem što će zaraziti starije. "Možete deci produžiti raspust i da idu onlajn, ali ako slobodno vreme provode u zatvorenim prostorijama nije rešenje", smatra Janković.

Šekler ističe da linija fronta ne postoji. "Toliko je prisutan virus da ne vidim da će nešto bitno da se promeni. Da imate nedeljno stotinak hiljada. U svakoj porodici ima neko zaražen", ukazuje Šekler.

Dodaje da imamo povećanje broja hospitalizovanih i povećanje broja ljudi na respiratorima, a ne opadanje.

"Omkron se vrlo lako prenosi. Novi podaci pokazuju da ima dosta zaražavanja preko konjuktiva i da je potrebno svega stotinak čestica da se neko inficira", kaže Šekler.

Povećava se broj preminulih u SAD

Magistar farmacije Pavle Zelić ističe da omikron u SAD je na vrhuncu talasa je bilo 700.000 zaraženih svakog dana, a sada upola manje.

"Zabrinjava broj smrtnih slučajeva koji stabilno raste, sa 1.000 na 3.600. Vakcinacija i pored brojnih mera nije uznapredovala do te mere da je uspešna. Sada je 27 odsto Amerikanaca je primilo buster dozu. A Vrhovni sud je početkom januara sprečio odluku da se uvede obavezna vakcinacija u velikim preduzećima. Na privatnom fakultetu koji pohađam, imamo skoro stopostotnu vakcinaciju i to buster dozom, plus moramo da radimo jednom nedeljno i testove", navodi Zelić.

Krajem decembra je, navodi, odobren "Fajzerov" Pakslovid, prvi oralni antivirotik.

"Radi se i na drugim odobrenjima. Zanimljivo je da je Moderna dobila puno odobrenje, a očekuje se do kraja februara da će Fajzer vakcina dobiti odobrenje za uzrast od šestmeseci do pet godina. Bajdenova administracija je dobila milijardu testova od kuće. Sve je umreženo i jednostavno za ljudе kako da se testiraju. Jedna opšta atmosfera je da se ovde što više ljudi vrati na posao, ali da bude organizovan samo tako da na posao dolaze oni koji su vakcinisani i da nose maske", kaže Zelić.

"Svi koji zovu na izbore da pozovu članstvo da se vakciniše"

Šekler kaže da bi moralo da se vakciniše još 20 do 25 odsto ljudi.

"Voleo bih kada svi koji izlaze na izbore da pozivaju svoje simpatizere da se vakcinišu i da svojim primerom to pokažu", kaže Šekler.

Janković smatra da sve ide ka jednom kraju.

"Mora se pratiti situacija, i da ćemo u martu sigurno ući u mirniji period. Najodgovornije tvrdim da su gotovo svi pacijenti koji umiru poslednjih dana nevakcinisani. Strategija za budućnost bi bila obavezna vakcinacija, makar za starije od 55 godina i za zdravstvene radnike", zaključuje Janković.

A screenshot of a news article from Blic.rs. The headline reads: "'SADA SE SVE PRELIVA NA DECU' Doktor Kon se oglasio posle duže vremena pa prokomentarisao slučaj prodavanja LAŽNIH POTVRDA u Domu zdravlja u Kovačici, evo šta je rekao". The article includes a photo of a man holding a smartphone, a photo of Dr. Predrag Kon at a press conference, and an advertisement for Motorola phones.

"SADA SE SVE PRELIVA NA DECU" Doktor Kon se oglasio posle duže vremena pa prokomentarisao slučaj prodavanja LAŽNIH POTVRDA u Domu zdravlja u Kovačici, evo šta je rekao

Brojke novozaraženih rastu, pa opadaju, ali broj preminulih se povećava. Epidemiolog i član Kriznog štaba dr Predrag Kon objasnio je matematiku korone u Srbiji.

Prema rečima doktora Kona, čeka nas ublažavanje talasa, ali da jedna stvar posebno zabrinjava.

- Da biste shvatili situaciju, mi jesmo u maksimumu ovog talasa i mogli bi da kažemo da ćemo postupno iz njega izlaziti. Doživećemo ublažavanje u narednim nedeljama, ali se pojavio stelt omikron gde ne možemo da tvrdimo da nas neće uhvatiti i ne znamo njegov uticaj na epidemiološku situaciju - rekao je on.

Nagli skok brojki posle Nove godine bio je u uzrastu od 20 do 50 godina, to su bile dve trećine zaraženih.

- Sada se to preliva na decu, mlađe od 18 godina, i one od 50 do 69 godina. U uzrastu preko 70 godina imamo manji uticaj, ali to je ona druga faza o kojoj je pričao moj kolega profesor Tiodorović. Sada obolevaju stariji i oni sa slabijim imunitetom koji pune bolnice. Nažalost, među njima ima i težih slučajeva sa komorbiditetima i nevakcinisanim koji doživljavaju teške forme bolesti i smrtnе ishode, oni su po pravilu rezervisani za nevakcinisane - rekao je Kon.

Broju umrlih, rekao je, treba shvatiti da ima dinamiku po uzrastu.

- Zbog prelivanja na decu, što se desilo još pre nego što su škole počele da rade, imali smo priliku da vidimo Vojvodinu koja od 10. januara radi školu, zašto je to bitno. Mogli smo da vidimo šta se tamo dešava pa da vidimo šta se kod nas očekuje u centralnoj Srbiji i Beogradu - rekao je on.

Upitan da prokomentariše slučaj iz Doma zdravlja u Kovačici gde su prodavane lažne potvrde o vakcinaciji za nekoliko stotina evra, doktor Kon je odmahnuo rukom.

- Ne može da bude pozitivna reakcija, ne znam o čemu se tačno radi, ali o tome se raspravljalo još pre više od 15 godina kada se razmišljalo kako će izgledati pandemije. Šta će se dešavati i koje radnje, etički neprihvatljive ili kriminalne, će se dogoditi. Zaista nemam šta da kažem. Ako je to istina, podrazumeva odgovarajuće sankcije - kazao je on.

The screenshot shows a news article from Blic's website. The main headline reads: "SVE VIŠE PACIJENATA SA SRČANIM PROBLEMIMA NAKON KORONE" (All more patients with heart problems after COVID). Below the headline, it says: "Kardiolog Pavlović: Ljudi su se previše opustili i potcenili nove sojeve". The article includes a photograph of a patient in a hospital bed being treated by medical staff. To the left of the main content, there is a sidebar with various news snippets and advertisements, including one for a horoscope and another for a mobile phone deal.

SVE VIŠE PACIJENATA SA SRČANIM PROBLEMIMA NAKON KORONE Kardiolog Pavlović: Ljudi su se previše opustili i potcenili nove sojeve

Sve je više pacijenata koji se posle prelezane korone žale na lutanje srca, a lekari su, između ostalih srčanih problema, kao posledicu virusa otkrili i oslabljeni srčani mišić.

Zbog toga kardiolozi upozoravaju da čak tri meseca posle prelezane infekcije ne treba organizam izlagati preteranoj fizičkoj aktivnosti jer postoji rizik da dođe i do srčanog udara.

Kardiolog prof. dr Siniša Pavlović rekao je za Kurir da su se ljudi previše opustili i potcenili nove sojeve kovida, konkretno omikron.

- I pored činjenice da u najvećem broju slučajeva kliničke slike nisu teške, pacijenti u periodu od najmanje tri meseca nakon virusa ne treba da teže nikakvom fizičkom opterećenju. Sama činjenica da postoji rizik da se iza te blage infekcije krije miokarditis treba da ukaže na to da se ljudi pripaze, a posebno mladi, koji su skloni sportu, teretani i raznim aktivnostima - kaže prof. dr Pavlović i dodaje:

- Savetujemo sve pacijente da, ukoliko su tokom infekcije u nekom trenutku osetili malaksalost, to treba da shvate kao alarm da posle kovida organizam treba da odmaraju kako bi se posle nekog vremena oporavio. Tako je i kod obične prehlade, a kada je koronavirus u pitanju, to upozorenje je još jače. On je podsetio i na činjenicu da je kovid pokazao da ne napada samo respiratorne organe već i ceo organizam.

- Očekujemo od ljudi da imaju dozu razuma i da ne dokazuju koliko su fizički aktivni, koliko mogu da izdrže, da im virus ne može ništa, jer imamo primere gde se pokazalo drugačije.

I svetski stručnjaci su upozorili da omikron varijanta, iako je blaža, može da izazove komplikacije, pa tako oporavljeni pacijenti imaju veći rizik od srčanih oboljenja poput kardiomiopatije, zgrušavanja krvi, palpitacije, nedostatka daha.

- Mnogo pacijenata se žali na nedostatak vazduha i lupanje srca. Virus dovodi do upale krvnih sudova, što dovodi do zgrušavanja krvi. Ovo može da dovede do srčanog udara, tako da treba biti oprezan pri vežbanju i fizičkoj aktivnosti - rekao je kardiolog Ganeš Mantan iz medicinskog centra "Matana" u Indiji, a prenosi Tajms ov Indija.

Podsetimo, nedavno je i vaskularni hirurg Miroljub Drašković objasnio za Kurir televiziju kako korona utiče na vaskularni sistem.

- Još se ne zna šta sve može biti. Cinjenica je da smo za dve godine mogli da zaključimo da ova bolest i te kako utice na vaskularni sistem. To je proces koji dovodi do poremećaja u endotelu krvnih sudova. Malo je čudno da virusi izazivaju takve promene, ali mi više o tome ne možemo diskutovati, moramo da se suočavamo sa posledicama.

Vrlo su česte tromboze, neuobičajeno koliko ima tromboza, recimo, dva-tri meseca nakon operacije. A tek posle operacije koje sve simptome vidimo, knjige o tome nisu pisale. Iznenadne smrti kod kovid bolesnika su najčešće zbog tromboembolije - objasnio je dr Drašković.

Simptomi nizak

pritisak

visok nivo šećera

nelagodnost u grudima

A screenshot of a news article from the N1.rs website. The title reads "U KBC Dragiša Mišović, među decom zaraženom koronom čak 70 odsto su bebe". The article is dated 03. feb. 2022, 16:53. It includes a photograph of a medical professional in a white coat working at a computer. To the right, there is a sidebar titled "NAJNOVIJE VESTI" with several news items and their thumbnails.

U KBC Dragiša Mišović, među decom zaraženom koronom čak 70 odsto su bebe

U KBC Dragiša Mišović, koji se nedavno delom vratio u kovid-sistem, trenutno se leči oko 30 mališana, a juče ih je bilo skoro dvostruko više, rekla je za N1 pulmolog Olivera Ostojić.

„Poslednjih nedelja i dana imamo veći pritisak, kako ambulantnih tako i pacijenata na bolničkom lečenju. Ono što je karakteristika ovog talasa jeste da su to uglavnom mala deca, od nekoliko dana do godinu, koji čine preko 70 odsto pacijenata. Ali ono što je dobro u ovoj priči jeste da su uglavnom u pitanju blaže kliničke slike i to su deca koja se brzo oporave. Mi možemo da primimo negde oko 55 do 60 dece, imamo mi više kreveta, ali deca uglavnom dolaze sa pratiocima“, rekla je Ostojić.

Omkron je u Srbiji nešto više od mesec i po dana i dalje nemamo dovoljno informacija, ali za sada izaziva blaže simptome, brže se širi u kolektivima, ali poslednje dve nedelje u toj bolnici nema velikog naleta školske dece, rekla je Ostojić.

“Ogroman procenat su ta manja deca, školske dece u bolnici skoro da nemamo, uglavnom su u pitanju blage kliničke slike. Dokaz da virus ima izuzetnu virulentnost je taj što se zaražavaju najmanja deca koju nekako najviše pazimo. Savet je da se pridražamo mera, da pratimo decu, svaki simptom treba ispratiti od početka. Kada dete ima te blaže temperature dva, tri dana i slabije jede, treba sačekati malo, pa tek onda otići i testirati se. Kada su u pitanju posledice koronavirusa, do sada kod manje dece mi ih nismo videli. Postoji kod malo veće dece recimo pad koncentracije, malaksalost, ali i tu se postavlja pitanje da li je to zaista post kovid posledica”, napominje Olivera Ostojić, pulmolog na dečjoj klinici KBC Dragiša Mišović.

Naglašava da su i sada najviše ugroženi stariji pacijenti, oni koji imaju pridružene bolesti, a i nevakcinisani. "Mi pedijatri smo stava da zaista treba vakcinisati veću decu i zaštiti koliko je to moguće, od nekih narednih bolesti. Posebno decu koja zbog pridruženih bolesti mogu da imaju ozbiljnu kliničku sliku", navodi sagovornica N1.

A screenshot of a news article from the N1 website. The title is 'Karcinom pluća u Srbiji najčešći kod muškaraca, a kod žena karcinom dojke'. The article includes a photograph of a stethoscope surrounded by various awareness ribbons (red, yellow, green, blue, pink) on a wooden surface. To the right, there is a sidebar titled 'NAJNOVIJE VESTI' with several news items and their thumbnails.

Karcinom pluća u Srbiji najčešći kod muškaraca, a kod žena karcinom dojke

Svetska zdravstvena organizacija i Međunarodno udruženje za borbu protiv karcinoma već tradicionalno obeležavaju Svetski dan borbe protiv karcinoma svakog 4. februara.

Nova trogodišnja kampanja pokrenuta je 2022. godine, a sa ciljem da se jasno ukaže na novonastale, aktuelne i globalne probleme koji opterećuju sve učesnike u procesu prevencije, dijagnostike i lečenja malignih bolesti.

Pandemija kovida-19 odrazila se na vrlo sličan način u celom svetu na kompletan sistem zdravstvenih usluga usmerenih ka ranom otkrivanju i adekvatnom lečenju malignih bolesti.

Zapaženo je da je u brojnim zemljama došlo do manjih ili većih poremećaja u radu ovih medicinskih službi, što se odrazilo na sprovođenje programa ranog otkrivanja, kao i dodatno usložnjavanje procesa lečenja i pružanja nege pacijentima.

Uticaj koji će pandemija kovida-19 imati na dijagnostiku i mortalitet od karcinoma, osećaće se, prema procenama stručnjaka, i u godinama koje dolaze. Stoga, važnost pružanja dodatne podrške pacijentima i zdravstvenim radnicima, kao i aktivan rad na ojačavanju celokupnog sistema zdravstvene zaštite imaće presudan značaj za očuvanje i unapređenje kvaliteta života pacijenata.

Opterećenje karcinomom u svetu

U svetu je, prema procenama Svetske zdravstvene organizacije i Međunarodne agencije za istraživanje raka za 2020. godinu, registrovano oko 10 miliona smrtnih slučajeva od svih lokalizacija malignih tumora.

Učestalost različitih lokalizacija u svetskim razmerama u 2020. godini, govori da su najzastupljeniji oblici karcinoma u pogledu smrtnosti bili karcinom pluća (1,8 miliona smrtnih slučajeva), kolorektalni karcinom (935 000 smrtnih slučajeva), karcinom jetre (830 000 smrtnih slučajeva), karcinom želuca (769 000 smrtnih slučajeva) i karcinom dojke (685 000 smrtnih slučajeva).

Sa produžetkom očekivanog trajanja života i ukupnim porastom stanovništva, uz prisustvo poznatih faktora rizika, povećalo se i ukupno opterećenje malignim bolestima u svetu.

Ekonomski značaj malignih bolesti takođe je značajan i rastući – izračunato je da su u svetu u 2010., troškovi povezani sa karcinomom iznosili oko 1.16 biliona američkih dolara.

Procene su da je u svetu oko 1/3 svih smrtnih ishoda od karcinoma u vezi sa pet vodećih faktora rizika (povezanih sa ponašanjem i ishranom): visokim indeksom telesne mase, niskim unosom voća i povrća, nedostatkom fizičke aktivnosti, upotrebom duvana i alkohola.

Opterećenje karcinomom u Srbiji

U Srbiji je tokom 2019. godine od svih malignih tumora obolelo 42.290 osoba (22.544 muškaraca i 19.745 žena). Iste godine od karcinoma je umrlo 21.340 osoba oba pola, 12.134 muškaraca i 9.206 žena.

Vodeći uzroci obolevanja i umiranja od karcinoma u našoj zemlji gotovo su identični vodećim uzrocima obolevanja i smrtnosti od malignih tumora u većini zemalja u razvoju.

Muškarci u našoj sredini najviše su obolevali od karcinoma pluća, kolona i rektuma i prostate. Kod žena maligni proces je najčešće bio lokalizovan na dojci, plućima, kolonu i rektumu i grliću materice.

Maligni tumor pluća i bronha vodeća su lokalizacija i u obolevanju i u umiranju među muškarcima, odnosno drugi su po učestalosti uzrok oboljevanja i umiranja među ženama sa dijagnozom karcinoma.

Tokom 2019. godine u Srbiji je od karcinoma bronha i pluća obolelo 4.794 muškaraca i 2.069 žena, a umrlo je 3.624 muškaraca i 1.618 žena.

Prema oboljevanju i umiranju u populaciji žena, karcinom dojke nalazi se na prvom mestu među malignim bolestima – u Srbiji je u 2019. godini od malignih tumora dojke obolelo 4.636 i umrlo 1.665 žena, piše na sajtu Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd.

Šta možemo da učinimo?

Preventivne aktivnosti na polju sprečavanja nastanka malignih bolesti veoma su raznorodne, i predstavljaju ključni javnozdravstveni pristup u procesu kontrole malignih bolesti.

Procene govore da se čak 40 odsto malignih bolesti može izbeći primenom intervencija u životnom stilu: prestankom pušenja, ograničenim konzumiranjem alkohola, izbegavanjem suvišnog izlaganja suncu, zadržavanjem prosečne težine konzumiranjem zdrave hrane, vežbanjem, kao i zaštitom od infekcija koje se mogu preći u karcinom.

Ukoliko do bolesti ipak dođe, njen je ishod moguće poboljšati ranim otkrivanjem, adekvatnim lečenjem i rehabilitacijom uz odgovarajuće palijativno zbrinjavanje.

U Srbiji su doneti nacionalni programi za skrining karcinoma grlića materice, karcinoma dojke i kolorektalnog karcinoma, koji će u narednom periodu značajno smanjiti obolevanje i umiranje od navedenih lokalizacija malignih tumora.

Na skrining karcinoma dojke pozivaju se žene starosti od 50 do 69 godina. Mamografski pregledi predviđeni su da se rade svim ženama navedenog uzrasta na dve godine.

Skriningom na karcinom grlića materice obuhvaćene su žene uzrasta od 25 do 64 godine, koje se pozivaju na preventivni ginekološki pregled i PAPA test jednom u tri godine.

Ciljna grupa za testiranje na karcinom debelog creva obuhvata građane oba pola starosti od 50 do 74 godina, koji se jednom u dve godine pozivaju na testiranje na skriveno krvarenje u stolici.

вечерње НОВОСТИ

The screenshot shows a news article from the website 'НОВОСТИ' (Novosti) titled 'ČETVRTA DOZA SAMO ZA OVU GRUPU PACIJENATA! Tiodorović: "Ne idemo na masovnu vakcinaciju!" Selekciјu prave lekari'. The article discusses the stance of epidemiologist Branislav Tiodorović regarding vaccination. It includes a photo of a medical professional in a white coat and mask. The right side of the screen displays a sidebar with various news snippets and social media links.

ČETVRTA DOZA SAMO ZA OVU GRUPU PACIJENATA! Tiodorović: "Ne idemo na masovnu vakcinaciju!" Selekciju prave lekari

EPIDEMIOLOG Branislav Tiodorović izjavio je da će, ukoliko se odluči da se počne davanje četvrte doze vakcine protiv koronavirusa, ona neće biti masovna, odnosno, neće se preporučivati svima, već samo hroničnim bolesnicima i imunokompromitovane osobe.

Epidemiolog Branislav Tiodorović izjavio je da će, ukoliko se odluči da se počne davanje četvrte doze vakcine protiv koronavirusa, ona neće biti masovna, odnosno, neće se preporučivati svima, već samo hroničnim bolesnicima i imunokompromitovane osobe.

Četvrta doza za pacijente sa teškom slikom

- O tome razgovaramo mesec i po, dva. Jasno je da ako počnemo da dajemo četvrtu dozu, to će biti za osobe kojima je ona neophodna – pacijenti sa teškim hroničnim bolestima, onima kojima je imunitet ugrožen, da se obezbedi da ne dospeju u bolnicu. Ne verujem da ćemo ići na masovnu vakcinaciju četvrtom dozom - rekao je on za Blic.

Ko odlučuje o četvrtoj dozi

Na pitanje ko će odlučivati o tome kome će se četvrta doza preporučiti, Tiodorović kaže da su to – lekari.

- Lekari moraju da odlučuju, moramo pomoći lekarima u kovid sistemu, njima će biti potrebna pomoć - rekao je.

Odluku o tome da li će đaci imati neplanirani raspust u februaru, od 12. do 21. februara, Tiodorović kaže da o tome odlučuje Tim za škole "danас ili sutra".

- Mi smo izneli svoj stav kao medicinski deo Krznog štaba, podržali smo i ranije pedijatre koji su bili za produženje prethodnog raspusta... Raspust bi značio da se smanji rizik - ocenio je.

Pa ipak, kaže - sada nije pogodan trenutak za to.

- Jer smo već tako zahvaćeni, ako se pogledaju podaci iz domova zdravlja, ambulati pedijatrijskih, trećina dece koja su se javila su pozitivna, znači da je u priličnoj meri virus prisutan u toj populaciji - objašnjava.

Tiodorović je ponovo pozvao na poštovanje svih mera, a nastavnike da brinu o sebi.

Što se tiče Gerontološkog centra u Nišu, gde je ponovo zabeležena epidemija koronavirusa, Tiodorović kaže da je - situacija pod kontrolom.

- Tamo je situacija pod kontrolom, pošto smo iskusili onaj težak udarac preprošle godine, moramo sprovoditi rigorozne mere. I koliko sam upoznat - nema daljih zaražavanja, situacija je pod kontrolom, ali to ne znači da ih neće biti - rekao je.